MAATALOUS

Jokainen tila on erilainen, ja se riippuu tilasta, mitä tukioikeuksia tilalta leikataan. **ERIKOISSUUNNITTELIJA KATI TÖRMÄ, MAASEUTUVIRASTO**

Pysyvien nurmien kasvit liki ennallaan

Pysyvän nurmen kasvit ovat uudella tukikaudella lähes samat kuin 2010–2014. Maaseutuvirasto (Mavi) julkaisi torstaina luettelon heinä- ja nurmirehukasveista, joita ilmoittamalla kasvulohkosta muodostuu pysyvää nurmea tästä vuodesta eteenpäin.

Kasvit ovat niitä heinä- ja nurmirehukasveja, joilla lohkosta tulee tänä vuonna pysyvää nurmea siinä tapauksessa, että peruslohko on ollut nurmella yhtäjaksoisesti viisi vuotta.

Vuosien 2010–2014 luettelon Mavi julkaisi tammikuussa. Uuden ohjelmakauden luettelo on lähes sama kuin aiempikin.

Listoissa on vain kaksi eroavuutta. 2010–2014 listalla ollut ”pysyvä laidun, ei sadonkorjuuvelvoitetta” -nimike poistuu käytöstä. Tästä vuodesta lähtien käytössä ympäristökorvaukseen liittyvä ”ympäristösopimusala, pysyvä nurmi”.

Toisin kuin aikaisemmin esitettiin, ympäristökorvauksen mukaiset lohkokohtaiset nurmitoimet eivät tee lohkosta pysyvää nurmea. Näitä ovat suojavyöhykkeet, viherlannoitusnurmet, luonnonhoitopeltonurmet tai monivuotiset ympäristönurmet.

Uusi tieto perustuu EU-komission asetustulkintaan.

Pysyvä nurmi syntyy kasvulohkolle

Tänä vuonna pysyvän nurmen tarkastelutapa muuttuu sikäli aiemmasta, että vuosien 2010–2014 viljelykasveja tarkastellaan peruslohkoittain. Tästä vuodesta eteenpäin tarkastelu on kasvulohkokohtainen.

Pysyväksi nurmeksi tulee tänä vuonna sellainen kasvulohko, joka on ollut viisi vuotta nurmella ja jonka viljelijä tämän vuoden tukihakemuksessa ilmoittaa jollakin heinä- ja nurmikasvien listassa olevalla kasvikoodilla.

Näin ollen sellainen peruslohko ei muutu kokonaan pysyväksi nurmeksi, joka on ollut edelliset viisi vuotta nurmella ja jonka yhdelle kasvulohkolle viljelijä ilmoittaa Mavin listalla olevaa nurmikasvia ja toiselle tai muille kasvulohkoille muuta kasvia.

Pysyväksi nurmeksi lasketaan näistä peruslohkon kasvulohkoista vain se kasvulohko, jolle viljelijä on ilmoittanut nurmea.

Viljelijät pystyvät tarkastamaan itse Vipu-palvelusta, kuinka monta vuotta nurmea on ollut kullakin peruslohkolla vuosina 2010–2014. Se käy ilmi myös kaikille tukea hakeneille tiloille maaliskuun alkupuolella lähetettävästä esitäytettyjen tietojen yhteenvedosta.

Kuten aiemminkin on kerrottu, pysyvän nurmen kannalta ratkaisevaa on vain sillä viljelty nurmikasvi. Sillä ei ole pysyväksi nurmeksi tuloon vaikutusta, vaikka peruslohkon viljelijä olisi vaihtunut viiden vuoden tarkastelujakson aikana.

Suomen tilanne komission käsittelyssä

Mavin mukaan maa- ja metsätalousministeriö neuvottelee paraikaa EU:n komission kanssa pysyvän nurmen säännöistä. Tavoitteena on, että komissio ottaisi pysyvän nurmen asiassa paremmin huomioon Suomen olosuhteet.

Nykyiset säännöt ovat kuitenkin voimassa toistaiseksi. Mavi ja maa- ja metsätalousministeriö tiedottavat mahdollisista muutoksista, jos komission kanssa käytävissä neuvotteluissa niitä tehdään.

JUHANI REKU

PYSYVÄ NURMI

Heinä- ja nurmikasvit vuodesta 2015 eteenpäin

- Yksivuotiset kuivaheinä-, säilörehu-, tuorerehunurmet
- Yksivuotiset laidunnurmet
- Yksivuotiset siemennurmet
- Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
- Monivuotiset laidunnurmet
- Monivuotiset siemennurmet
- Pysyvä kuivaheinä-, säilörehu-, tuorerehunurmi (vähintään 5, alle 10 vuotta)
- Pysyvä laidunnurmi (vähintään 5, alle 10 vuotta)
- Luonnonlaidun ja -niitty
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerwoldin raiheinän) siemen, valvottu tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Hakamaa, avoin
- Viherkesanto
- Erityistukisopimusala, pysyvä laidun
- Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi

KIMMO HAIMI

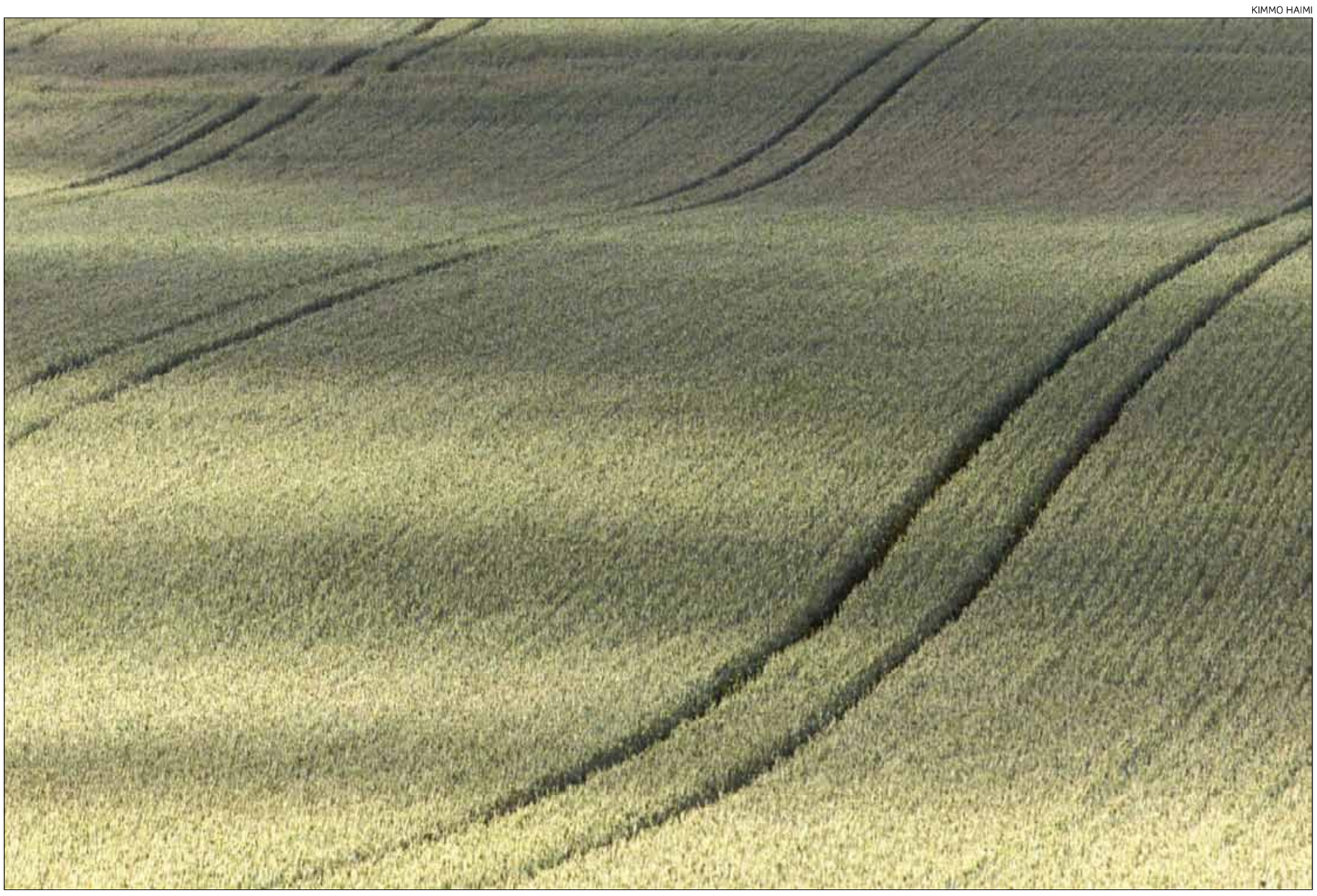

Mavin käyttämän kartta-aineiston koordinaatisto on vaihdettu, mikä saattaa pienentää lohkojen pinta-alaa muutamilla aareilla suurella osalla Suomen tiloista. Myös digitoinnit perinteisesti muuttavat peltojen pinta-aloja suuntaan tai toiseen. Tukihaun yhteydessä jokaisella tilalla on syytä arvioida, onko tukioikeuksia enintään viljelyssä olevien hehtaarien verran.

Ylimääräiset tukioikeudet kannattaa nyt laittaa kiertoon

Jos tukioikeuksia on 16.6. enemmän kuin peltohehtaareita viljelyssä, ylimääräiset tukioikeudet mitätöidään.

Viljelijöiden on tärkeää tasata tänä vuonna perustuen tukioikeudet niin, että niitä on hallinnassa enintään saman verran kuin viljeltäviä hehtaareitakin.

Jos tukioikeuksia on tukihaun ja viljelyalojen muutosilmoituksen palauttamisen jälkeen liikaa, ylimääräiset tukioikeudet mitätöidään.

Käytännössä määräpäivä on 15. kesäkuuta, joka on kylvöalojen muutosilmoituksen viimeinen jättöpäivä.

Tukioikeuksien hallinnan tai omistuksen voi siihen asti siirtää toiselle viljelijälle lähes samaan tapaan kuin tähänkin asti tukioikeuksien siirtolomakkeella.

Aiempaan käytäntöön on vain kaksi eroa: vuodenvaihteen jälkeen tukioikeudet on voinut siirtää vain aktiiviviljelijälle, ja tukioikeuksia voi nyt vuokrata ilman vastaavaa pinta-alaa.

Tukioikeuksien suhteen vuosi 2015 on täysin poikkeuksellinen, sillä tänä vuonna uuden tukijärjestelmän mukainen perustuki korvaa vuodesta 2006 käytössä olleen tilatuen.

Koska tilatuen tukioikeudet haluttiin Suomessa siirtää sellaisenaan perustukeen, Suomen täytyy noudattaa EU-asetuksen vaatimusta ja mitätöidä tänä vuonna ylimääräiset tukioikeudet.

Riippuu tapauksesta, mitä leikataan

Tukioikeuksien muutokset ovat herättäneet MT:n lukijoissa hämmennystä.

Toimitukseen yhteyttä ottanut viljelijä oli erityisesti huolissaan siitä, menettääkö viljelijä omia tukioikeuksiaan vuokranantajalle siinä tilanteessa, että digitoinnin tai valvonnan myötä vuokrapellon pinta-ala on pienentynyt vuokra-aikana.

Syynä huoleen on se, että tukioikeuksia palautetaan omistajalle vuokrasopimuksen päättyessä saman verran kuin niitä on siirretty vuokrasopimuksen alkaessa vuokralaisen hallintaan.

Tukioikeuksien palauttaminen vuokrapellon omistajalle tosin edellyttää sitä, että ne ovat olleet vuokralaisella vain hallinnassaan. Pellon omistajan on täytynyt olla niiden omistajana tukioikeusrekisterissä jo ennen viime vuoden loppua.

Erikoissuunnittelija **Kati Törmä** Maaseutuvirastosta (Mavi) vahvistaa, että tietyissä tapauksissa vuokralainen saattaa tosiaan menettää omia tukioikeuksiaan vuokranantajalle. Joskaan näin ei tapahdu automaattisesti.

”Jokainen tila on erilainen, ja se riippuu tilasta, mitä tukioikeuksia tilalta leikataan.”

Jotta ongelmilta vältytään, viljelijöiden on Törmän mukaan ehdottoman tärkeää huolehtia siitä, ettei tukioikeuksia ole kesäkuussa liikaa.

Mitätöinti on kertaluonteinen tapahtuma. Ensi vuodesta lähtien tukioikeuksia tarkastellaan entiseen tapaan: Jos tukioikeus jää käyttämättä kahtena peräkkäisenä vuonna, ne siirretään kansalliseen varantoon.

Mitätöintitarve tapauskohtaisesti

Erilaisia yhdistelmiä voi Törmän mukaan olla lukemattomia, ja mitätöintitarve arvioidaan jokaisessa tapauksessa erikseen.

Sen pohjaksi otetaan uusin mahdollinen pinta-alatieto, joka on käytettävissä. Sama pätee tukioikeuksiin.

”Tukioikeuksissa otetaan huomioon kaikki siirrot, jotka ilmoitetaan 15.6. mennessä, kansalliset varannosta myönnetyt tukioikeudet ja muut muutokset.”

Törmä myöntää, että järjestely on monimutkainen. Hän lupaa, että maaliskuussa käynnistyvissä kuntien ja elykeskusten tukikoulutuksissa asiaa avataan.

JUHANI REKU

SUURI AUTONUMERO!

Oma itsenäinen lehti, joka tulee Maaseudun Tulevaisuuden välissä.

Kun haluat myydä autoja, tavoitat todelliset ostajat Maaseudun Tulevaisuuden Suurella autonumerolla, joka ilmestyy

13.3.2015

Maaseudun Tulevaisuuden lukijat ostavat enemmän autoja kuin muut suomalaiset. He ajavat niillä paljon enemmän. He ovat niistä paljon kiinnostuneempia. **Ja heitä on paljon – 329 000!** Heille ilmestyy oma erikoisnumero, leikatun tabloidin kokoinen Suuri autonumero. 100 000 kpl painos jaetaan kaikille Maaseudun Tulevaisuuden tilaajille sekä suurimmille metsänomistajille ja tavoittaa siten todelliset autonostajat!

Hyödynnä teemanumeron suuri huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Soita heti 020 413 2321 ja varmista näkyvyytesi.
Varauspäivä 23.2.
Aineistopäivä 26.2.
Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

maaseuduntulevaisuus.fi Suuri autonumero 13.3.2015 Painosmäärä 100 000 kpl

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Painosmäärä 100 000 kpl!

Gary Riekhof huomasi, että tilan kehittäminen vaatii luopumista

HIGGINSVILLE, USA

Gary Riekhof pysähtyi kuusi vuotta sitten miettimään, mitä elämältä haluaa. Hänen kaksi lankoaan jäi eläkkeelle, mutta kumpikaan ei ehtinyt nauttia eläkepäivistä puolta vuottakaan.

”Päätin silloin, että jään eläkkeelle niin, että ehdin nauttia ja matkustella.”

Nyt Riekhof on eläkkeellä, 65-vuotiaana.

Vauhtia tilan kehitykseen

Aivan liian moni amerikkalaisviljelijä pitää tilan ohjat käsissään vielä vanhuusiällä. Keski-ikä on 57, kolmannes on yli 65-vuotiaita. Lapset joutuvat usein koko aikuisikänsä olemaan vanhemman polven komennossa.

Niin ei käynyt Riekhofin perheessä. Gary ja **Glenda** alkoivat suunnitella sukupolvenvaihdosta hyvissä ajoin ja keskustelivat siitä avoimesti lastensa **Ginan** ja **Garretin** kanssa.

Lopulta ei ollut vaikeaa luopua tilansa hallinnasta, Gary sanoo. ”Piti vain miettiä, mikä on kaikille parasta.”

”Huomasin, että olin tullut liian varovaiseksi. Jos olisin toiminut samoin kolmekymppisenä, tilani ei olisi koskaan kasvanut nykyiselleen.”

”Oli aika siirtää päätöksenteko seuraavalle sukupolvelle. Tiesin, etteivät heidän kaikki päätöksensä osu kohdalleen, mutta osa niistä kasvattaa tilan toimintaa.”

MIKE WILSON

Gary ja Glenda Riekhof ovat tyytyväisiä eläkeläisiä, Garret ja Cara Riekhof tyytyväisiä jatkajia.

”Näen, osasinko opettaa”

Viidennen polven viljelijä Garret palasi tilalle valmistuttuaan yliopistosta 2003. Kuusi vuotta myöhemmin Riekhofit pitivät perhekokouksen. Gary ilmoitti siirtävänsä tilan pojalleen, jos tämä vain haluaa.

”Se tuli viisi vuotta aiemmin kuin odotimme”, silloin alle kolmikymppinen Garret muistaa. ”Mutta olihan se suuri haaveeni.”

Gary sanoo halunneensa nähdä, miten poika pärjää viljelijänä. ”En muuten saa koskaan tietää, olinko hyvä opettaja.”

Asiantuntijoilta apua

Garyn ilmoituksen jälkeen perhe muodosti sukupolvenvaihdostiimin. He palkkasivat perintöjuristin ja talousneuvojan, joilla oli viljelijätausta. Tiimiin kuului myös tilan kirjanpitäjä.

Hintaa asiantuntija-avulle tuli vajaa 12 000 dollaria, 10 000 euroa. Se ei Riekhofien mielestä ollut liikaa, kun ottaa huomioon kyseessä olleen omaisuuden arvon.

Tärkeä asia oli toimia reilusti kummankin lapsen kannalta. Vanhemmat ottivat henkivakuutuksen, jossa edunsaaja on nykyisin asianajajana toimiva Gina.

> »Lapset osallistuivat kokouksiin alusta asti. Olen kuullut kauhukertomuksia siitä, mitä tapahtuu, kun lapset jätetään prosessin ulkopuolelle.«
>
> GARY RIEKHOF

Avoimesti keskustellen

Toinen tärkeä asia oli avoimuus, Gary korostaa.

”Lapset osallistuivat kaikkiin kokouksiin alusta asti. Olen kuullut kauhukertomuksia siitä, mitä tapahtuu, kun lapset jätetään prosessin ulkopuolelle.”

Asioista oli puhuttu avoimesti jo lasten ollessa pieniä. Tilan rahoituksesta ja suunnitelmista juteltiin ruokapöydässä.

”Uskon, että se auttoi lapsia muodostamaan käsityksensä siitä, mitä viljelijänä olo on.”

Aluksi yhteisyritys

Kymmenvuotisen siirtymäsopimuksen mukaan tila on vielä vanhan parin omistuksessa. Garret ja hänen vaimonsa **Cara** maksavat vuokraa pelloista ja koneista. Vuokra ei saa viedä tilaa tappiolle, ja tulos jaetaan tasan sopimuspuolten kesken.

Garret johtaa myös maanrakennusfirmaa ja hänellä on maatalouskoneiden yhteiskäyttöyritys kahden muun viljelijän kanssa. Cara on töissä Riekhofin satovakuutusyhtiössä.

Gary toimii neuvonantajana ja tulee apuun tarvittaessa. Hän keskustelee tilan asioista poikansa kanssa lähes päivittäin.

MIKE WILSON